

Foreløbig Beretning om Vulkanudbruddet i Vatnajökull 1934.

Af Niels Nielsen.

Inde under Vatnajökulls Indlandsis (ca. 9000 km²) ligger et Antal Vulkaner, som nu og da i historisk Tid har præsteret Udbrud bl. a. med den Følge, at store Dele af Isen er smeltet og styrtet ned som alt ødelæggende Vandflomme (Jökelløb, isl. jökullhlaup). Man kender imidlertid meget lidt til Fænomenet, *det subglaciale Vulkanudbrud*, da det aldrig er blevet iagttaget og beskrevet paa et videnskabeligt Grundlag, og da der i Marts 1934 indtraf et nyt Udbrud med Jökelløb i Vatnajökull, besluttedes det at udsende en dansk-islandsk Ekspedition for om muligt at tilvejebringe Oplysninger om disse Processers Karakter.

Videnskabelige Deltagere var:

Jóhannes Áskelsson, Reykjavík,
Pálmi Hannesson, Reykjavík,
Keld Milthers, København,
Sigurður Þórarinnsson, Stockholm,
Niels Nielsen, København.

I visse af Rejserne deltog desuden Fru Jutta Nielsen samt et Antal unge islandske Bønder. De fornødne Midler tilvejebragtes gennem Bevilling fra Carlsberg-Fondet.

Ekspeditionen havde 2 Hovedopgaver, nemlig Undersøgelsen af Jökelløb og Undersøgelse af selve den virksomme Vulkan, der maatte søges omtrent midt i Vatnajökull.

Jökelløbet begyndte 22. Marts 1934 og varede til 1. April. Vulkanudbruddet begyndte den 31. Marts og varede til i hvert Fald 2. Maj, maaske noget længere.

Ekspeditionen varede fra 7. Marts til 1. Juni, og det lykkedes at berejse saavel Omraadet for Jökelløbet som hele den vestlige Del af Vatnajökull og at komme frem til Udbrudstedet, endnu medens Processerne var i Gang. Rejseforholdene paa Jökelen var imidlertid yderlig vanskelige paa Grund af Askefald og andre Ødelæggelser i Isdækket foraarsaget af Udbruddet samt paa Grund af næsten stedsevarende Snestorme.